

Abstrakty i streszczenia – LRP T. XXXIII

XXX

A., Balandynowicz, The Paradigm of identity as the foundation for creating a multi-level and integrated model of self-resocialization treatment

Summary

Resocialization with the use of probation measures is the process of the development of theory and practical methods of dealing with persons who violate the legal order, within the institutionalized system of criminal-law responses. The originality and wide scope of probation is deeply-rooted in specialized assistance agencies, in innovative practice and in providing non-institutional measures complementing the system of closed establishments and institutions for convicts. The presented extensive theoretical study made an in-depth, interdisciplinary analysis of the multi-level rehabilitation theory and principal paradigms that make up the phenomenon of the social integration and self-resocialization of the convicts. The conclusions resulting from this text will be especially useful in the work of resocialization officers, probation officers, social workers, and correction officers in penitentiary and socio-therapeutic institutions.

Key words: probation, social re-integration of convicts, identity, self-resocialization, criminal policy

Paradygmat tożsamości podstawą kreowania wielopasmowego i zintegrowanego modelu tritmentu autoresocjalizacji

Streszczenie

Resocjalizacja z zastosowaniem środków probacyjnych to proces kształtowanie się teorii i praktycznych metod postępowania w stosunku do osób naruszających porządek prawny w ramach zinstytucjonalizowanego systemu reakcji karno-prawnych. Oryginalność i szeroki zakres probacji zakorzeniony został w rozwiniętych i wyspecjalizowanych agencjach pomocowych, w innowacyjnej praktyce oraz w tworzeniu pozainstytucjonalnych środków uzupełniających system zakładów i placówek zamkniętych dla skazanych. W prezentowanym obszernym studium teoretycznym dokonano wnikliwej, interdyscyplinarnej analizy wielopasmowej teorii resocjalizacji oraz podstawowych paradygmatów składających się na zjawisko integracji społecznej i autoresocjalizacji skazanych. Wynikające z omawianego tekstu wnioski będą szczególnie przydatne w pracy pedagogów resocjalizacyjnych, kuratorów sądowych, pracowników socjalnych, wychowawców w instytucjach penitencjarnych i socjoterapeutycznych.

Słowa kluczowe: probacja, reintegracja społeczna skazanych, tożsamość, autoresocjalizacja, polityka kryminalna

XXX

A. Karłyk-Ćwik, Authority in upbringing and resocialization process in the reflections of future teachers

Abstract

The concept of authority is especially important in the contemporary multicultural world because of crisis of values and authorities, and also emotional emptiness and confusion felt by young people. "Global teenagers" need strong authorities who can give them a sense of security and belonging, and can also teach them to make choices and bear responsibility for them. Authorities are especially needed in upbringing and resocialization, because the effectiveness of these processes depends on educators' authority.

Accordingly, the author has tried in this article to identify and analyze, in the context of education, the reflections on authority by future teachers.

The analysis of answers of investigated students has revealed how they understand the sense and role of authority in the upbringing and resocialization process and how they perceive conditions for building authority and its fall.

Autorytet w wychowaniu i resocjalizacji w refleksji przyszłych pedagogów

Streszczenie

Pojęcie autorytetu jest szczególnie ważne we współczesnym wielokulturowym świecie z powodu kryzysu wartości autorytetów a także pustki emocjonalnej i zamętu odczuwanych przez młodzież. „Globalni nastolatki” potrzebują silnych autorytetów dających poczucie bezpieczeństwa i przynależności a także potrafiących nauczyć ich dokonywania wyborów i ponoszenia za nie odpowiedzialności. Autorytety są szczególnie potrzebne w wychowaniu i resocjalizacji, ponieważ skuteczność tych procesów zależy od autorytetu pedagoga.

Zgodnie z tym, w badaniach przedstawionych w niniejszym artykule, autor próbował zidentyfikować i przeanalizować w kontekście edukacji refleksje przyszłych pedagogów na temat autorytetu.

Analiza odpowiedzi badanych studentów ujawniła w jaki sposób rozumieją oni sens i rolę autorytetu w procesie wychowania i resocjalizacji i jak postrzegają warunki budowania autorytetu i jego upadku.

xxx

A. Węgliński, Motivating Identified with Alcohol Problems to Self-educate in Conditions of Probation

Abstract:

The article assesses the methods of educational treatment by community probation officers in their work with alcohol-abusing probationers. The theoretical introduction contains a brief analysis of the mixed model of judicial supervision concerning adults and the determinants of resocializing effects in the work with persons in whom criminal deviation combines with risk factors and disorders associated with the alcohol problem. The presented information is unique as compared with the one-sided analyses of the work of probation officers chiefly based on the assessment of their own records of activities. The efficacy of the probation officers cases largely depends on his/her commitment to the rehabilitation process, the manner of treatment of those under supervision, and on his/her subjective feeling of being overstrained in the mental and physiological sense.

Key words: probation, probationers with alcohol problems

Motywowanie skazanych z problemem alkoholowym do samowychowania w warunkach wolności dozorowanej

Streszczenie

W artykule dokonano oceny sposobów wywierania wpływu wychowawczego kuratorów sądowych w pracy z dozorowanymi uzależnionymi od alkoholu. Wprowadzenie teoretyczne zawiera krótką analizę mieszanego modelu kurateli sądowej dla dorosłych i uwarunkowań oddziaływań resocjalizacyjnych w pracy z osobami, u których na wykojenie przestępcze nakładają się czynniki ryzyka i zaburzenia związane z problemem alkoholowym. Przedstawione informacje są unikalne na tle dotychczasowych, jednostronnych analiz pracy kuratorów sądowych, opartych głównie na ocenie zapisów czynności wytwarzanych przez samych kuratorów. Efektywność prowadzonych przez kuratorów dozorów zależy w dużym stopniu od zaangażowania w proces resocjalizacji, sposobu traktowania podopiecznych, a także subiektywnego poczucia obciążenia w sensie psychicznym i fizjologicznym.

Słowa kluczowe: probacja, dozorowani z problemem alkoholowym

xxx

I. Mudrecka, Beliefs of murder convicts about themselves, others and the future – the possibility of cognitive restructuring as the influence of resocialisation

Abstract:

Theoretical basis for the study is the cognitive theory, which assumes that the key to the effective functioning of human are his cognition, that determine system of beliefs about themselves, others and the future. The research presented in the article was conducted with 232 men and women that were sentenced to life imprisonment or a penalty of 25 years for murder. The results were subjected to factor analysis, which revealed four factors: a sense of loss, beliefs about his own resourcefulness, beliefs about the officers and beliefs of others. The article discusses the relationship between the revealed variables and demographic and social variables in the context of cognitive restructuring opportunities.

Key words: cognitive theory, social re-integration of convicts, a sense of loss, beliefs about his own resourcefulness

Przekonania skazanych za zabójstwo o sobie, innych i przyszłości – możliwości restrukturyzacji poznawczej jako kierunku oddziaływań resocjalizacyjnych

Streszczenie

Podstawą teoretyczną przeprowadzonych badań jest koncepcja poznawcza, która zakłada, że dla efektywnego funkcjonowania człowieka kluczowe są jego procesy poznawcze determinujące schematy przekonań na temat siebie, innych i przyszłości. Badania prezentowane w artykule przeprowadzono w grupie 232 skazanych na karę dożywotniego pozbawienia wolności lub karę 25 lat za zabójstwo. Otrzymane wyniki poddano analizie czynnikowej, która ujawniła cztery czynniki: poczucie zagubienia, przekonania o własnej zaradności, przekonania o funkcjonariuszach i przekonania o innych. W artykule zaprezentowano powiązania pomiędzy ujawnionymi zmiennymi a zmiennymi demograficzno-społecznymi w kontekście możliwości prowadzenia restrukturyzacji poznawczej.

Słowa kluczowe: reintegracja społeczna skazanych, teoria poznawcza, poczucie zagubienia, przekonania o własnej zaradności

xxx

A. Kowalczyk, THE DI LEMMAS OF EDUCATIONAL WORK IN PENITENTIARIES

Abstract: The profession of correction officer in prisons undoubtedly requires specific abilities, skills and concrete knowledge, since from the very beginning of his or her work a correction officer is “sentenced” to interaction with people who often exemplify pathological models of personality. Thus, skills such as sensitivity to the issues concerning human beings, the willingness to understand their problems, and the ability to assist others in defining new directions in their lives in a way that will not precipitate pathology, have to be particularly well developed. Does it pose a challenge or is it the everyday routine of coping with a process referred to as “social rehabilitation” by some, while called into doubt by others? In the reality of everyday prison existence the notions of the so-called “mission” or “pedagogic vocation” are often referred to with a significant undertone of irony or even sarcasm. Are there any grounds for such an attitude? The nature of the profession of a specialist prison pedagogue is different from other people-oriented professions, as he or she is a pedagogue and a prison officer at the same time. In practice this means that pedagogical talents are forced to put on the “uniform” of everyday duties defined in the regulations and norms that govern a total institution, where issues that need solving are filled with emotions, dissatisfaction, affectation, resentment and frustration on the part of the convicted. Interpersonal communication in such a total institution and the awakening of motivation in a prisoner aimed at developing socially desirable behaviour seem to constitute elements that require continuous effort so as to keep faith in, talk about, and perceive the effectiveness of social rehabilitation. This article discusses the theoretical aspects of communication, motivation, efficiency of work, and also the boundaries in their successful implementation in everyday prison reality.

Key words: profession of correction officer in prisons, interpersonal communication in such a total institution

Dylematy pracy wychowawczej w jednostkach penitencjarnych

Streszczenie

Zawód wychowawcy w więzieniu bez wątpienia wymaga określonych zdolności, umiejętności i konkretnej wiedzy, bowiem od początku swojej pracy wychowawca „skazany” jest na kontakt z drugim człowiekiem, tym z patologicznymi wzorcami funkcjonowania. Uwrażliwienie na osobę ludzką, chęć zrozumienia jej problemów, pomoc w określaniu nowej drogi życiowej, która nie będzie pogłębiała patologii, muszą być zatem szczególne. Czy jest to wyzwanie, czy może codzienne zmaganie się z czymś, co jedni określają resocjalizacją, a inni podają w wątpliwość jej istnienie. W codziennej więziennej rzeczywistości mówi się o tak zwanej misji, powołaniu pedagoga, pedagogice resocjalizacyjnej z dużą dawką ironii, sarkazmu. Czy słusznie? Specyfika pracy pedagoga w więzieniu polega na tym, że w odróżnieniu od innych zawodów zorientowanych na drugiego człowieka wychowawca to pedagog i funkcjonariusz jednocześnie. W praktyce oznacza to, że talent i takt pedagogiczny ubrany jest w mundur codziennych powinności określonych przepisami kodeksowymi, normami, jakie panują w totalnej instytucji, a sprawy do rozwiązania pełne są emocji, niezadowolenia, pretensji, złości i frustracji skazanych. Komunikacja interpersonalna w instytucji totalnej, wzbudzenie motywacji u skazanego w celu kształtowania postaw prospołecznie pożądanych wydają się elementami, nad którym bezustannie należy pracować, by mieć wiarę, mówić i widzieć efektywność pracy resocjalizacyjnej. Celem artykułu jest refleksja nad teoretycznym rozumieniem komunikacji, motywacji, efektywności pracy a barierami w ich skutecznym realizowaniu w codzienności więziennej.

Słowa kluczowe: zawód wychowawcy w więzieniu, komunikacja interpersonalna w instytucji totalnej

XXX

A. Urbanek, Criminogenic and social forecasts of recidivists in the context of their life stories

Abstract

This article undertakes cross-sectional analysis of the research on predictors of crime recidivism. The theoretical part refers to the results of Polish and foreign researchers focusing on risk factors of recidivism from the perspective of resocialization pedagogy. The reflections focus on childhood experiences and the period of offenders' socialization. Taking risk factors into account, the results of structural and reconstruction research among 120 prisoners were analyzed. The results provide the analysis concentrating on the childhood period, subject to qualitative comparative analysis applying replication matrixes. This made it possible to reveal common channels of experiences from the socialization period, particularly in terms of deprivations and fulfillment of needs, the set of values, or entering youth criminogenic groups. The research results are applicable within resocialization pedagogy and the forecasts of social functioning of a recidivist.

Key words: behavior forecasts, risk factors, recidivist, resocialization pedagogy

Prognoza kryminologiczno-społeczna recydywisty w kontekście historii jego życia

Streszczenie

Artykuł podejmuje analizę przekrojową badań nad czynnikami recydywy przestępczej. Część teoretyczna odwołuje się do wyników polskich i zagranicznych badaczy koncentrujących się na czynnikach ryzyka recydywy z perspektywy pedagogiki resocjalizacyjnej. Rozważania koncentrują się na doświadczeniach z dzieciństwa i okresu socjalizacji przestępców. Uwzględniając czynniki ryzyka przeanalizowano wyniki badań strukturalnych i rekonstrukcyjnych wśród 120 więźniów. Wyniki dostarczają analizy

skupiającej się na okresie dzieciństwa, poddanemu porównawczej analizie ilościowej stosującej macierz replikacji. Pozwoliło to na ukazanie wspólnych kanałów doświadczeń z okresu socjalizacji, szczególnie w kategoriach deprivacji i zaspokajania potrzeb, zbioru wartości, czy przystępowania do młodzieżowych grup kryminogennych. Wyniki badań są do zastosowania w ramach pedagogiki resocjalizacyjnej i prognoz dotyczących społecznego funkcjonowania recydywisty.

Słowa kluczowe: prognozy dotyczące zachowań, czynniki ryzyka, recydywista, pedagogika resocjalizacyjna

XXX

S. Bębas, Methods and forms of educational probation

Abstract

The paper has shown the methods and forms of educational probation. The paper is preceded by a short introduction in which were signaled problems discussed further below. The paper consists of three parts. The first part is presented the image of curatorial legislative judicial service. In the second part, the author presents the methods and techniques of probation supervision. The third part of the report is the analysis of the methods and techniques for working in probation. The paper concludes with a conclusion and set out bibliography.

Metody i formy oddziaływań wychowawczych kuratorów sądowych

Streszczenie

W referacie ukazane zostały metody i formy oddziaływań wychowawczych kuratorów sądowych. Referat poprzedzony jest krótkim wstępem w którym zasygnalizowane zostały problemy poruszane w dalszej części opracowania. Referat składa się z trzech części. W pierwszej części przedstawiony został legislacyjny wizerunek kuratorskiej służby sądowej. W części drugiej autor przedstawia metody i techniki pracy kuratorów sądowych w nadzorze. Trzecia część referatu to analiza metod i technik pracy kuratorów sądowych w dozorze. Opracowanie kończy się zakończeniem i zamieszczoną bibliografią.

XXX

D. Pstrąg, Work in the process of social re-adaptation of prisoners

Abstract

Work, making possible the satisfaction of many human needs, has different significance for man. Because its lack causes economic, social and psychological consequences, this is conducive to social separation, loneliness and the limitation of contacts to persons from the immediate family. Work accompanied imprisonment from time immemorial and, depending on the function of credited punishment it acquired different meaning. It can be attributed with retaliatory, practical and educational functions. Work, treated as a means of influencing the convict, should be adequately paid, socially useful, creative, voluntary, conforming with interests, possibilities, and the prisoner's education: it should ensure the opportunity of successes, winning, and improvement of professional qualifications, teach discipline, responsibility and respect for money. It is also important that work should be conducive to linking positive social considerations concerning its assignment and its organization should take into account, if possible, the fundamental rights of workers. Research presented in the article showed that prisoners want to work, but have no possibility because of unemployment. However, they often treat work instrumentally, as a way of improving their own situation, which does not facilitate achieving educational results.

Praca w procesie readaptacji społecznej skazanych

Streszczenie

Praca, umożliwiająca zaspokojenie wielu potrzeb społecznych ma różnorakie znaczenie dla człowieka. Ponieważ jej brak powoduje konsekwencje ekonomiczne, społeczne

i psychologiczne, sprzyja to separacji społecznej, samotności i ograniczeniu kontaktów do osób z najbliższego otoczenia. Praca towarzyszyła karze więzienia od niepamiętnych czasów i w zależności od funkcji przypisanej kary nabierała różnego znaczenia. Można przypisać jej funkcję odwetową, praktyczną i wychowawczą. Praca traktowana jako środek wpływu na skazanego powinna być odpowiednio opłacana, społecznie użyteczna, twórcza, dobrowolna, zgodna z zainteresowaniami, możliwościami i wykształceniem skazanego, powinna zapewnić mu możliwość odniesienia sukcesu, wygranej, rozszerza kwalifikacji, nauczyć dyscypliny, odpowiedzialności i poszanowania pieniędzy. Ważne jest także, aby sprzyjała połączeniu pozytywnych względów społecznych co do charakteru zadania i aby jej organizacja wzięła pod uwagę w miarę możliwości podstawowe prawa pracowników. Badania przedstawione w artykule pokazały, że skazani chcą pracować, ale nie mają takich możliwości z powodu bezrobocia. Często wszakże traktują pracę instrumentalnie jako sposób poprawy swej sytuacji, co nie sprzyja osiągnięciu efektów wychowawczych.

xxx

A. Chańko, A. Solbut, Self -creation through art. Autoresocialisation of women in Custody in Bialystok

Abstract:

The intention of the authors is to persuade the reader to the statement that it is possible to rehabilitate women through art. The actions which are undertaken in theatre help women with judgements to develop self-creation. Art allows you to acquire certain knowledge and skill, as well as characterological change of habits. Therefore, the rehabilitation of the penitentiary should be perceived as the process of personality transformation. The evidence of above can be seen in the women's statements inmates in the Custody in Bialystok, which are placed in the text. They belong to the theatre group WORTH, operating in the custody. Their testimonies show that the rehabilitation theatre acts as a kind of catharsis, but also raises, educates and has a therapeutic power. The ability to play different roles, allows women prisoners self-diagnosis and self-reflection. Thanks to the theater actions the women can fill their deficits in the area of social communication and they shape valuable habits. Moreover, they prepare for life in accordance with the law in terms of liberty. They re-build on the solid foundation of the theater resocialisation. The prisoners' involvement in the plays performances also allows the audience to believe in the transformation of women who had little hope for recovery, that might have been lost for the society in the audience perspective. Theater actions re-build self-esteem and can help establish social contacts by prisoner women.

Key words: autoresocialisation of women in custody, self -creation through art

Samokreacja poprzez sztukę. Autoresocjalizacja kobiet osadzonych w Areszcie Śledczym w Białymstoku

Streszczenie

Zamierzeniem autorki tekstu jest przekonanie czytelnika do tezy, że możliwa jest resocjalizacja kobiet przez sztukę. Działania teatralne ułatwiają kobietom z wyrokami sądowymi samokreację. Sztuka umożliwia zdobywanie pewnej wiedzy i umiejętności, a także zmianę nawyków charakterologicznych. Dlatego też na resocjalizację penitencjarną należy spoglądać jako na proces osobowościowych przeobrażeń. Świadczą o tym zamieszczone w tekście wypowiedzi kobiet osadzonych w Areszcie Śledczym w Białymstoku. Należą one do grupy teatralnej WARTO, działającej na terenie tegoż aresztu. Ich świadectwa przekonują, że teatr resocjalizacyjny pełni rolę swoistego *katharsis*, ale też wychowuje, edukuje, ma terapeutyczną moc. Możliwość odegrania różnych ról, umożliwia osadzonym kobietom autodiagnozę, autorefleksję. Dzięki teatralnym przedsięwzięciom wypełniają swoje deficyty w obszarze komunikacji społecznej, kształtują wartościowe nawyki. Przygotowują się ponadto do życia zgodnego z prawem w warunkach wolnościowych. Budują siebie od nowa

na solidnym fundamencie teatru resocjalizacyjnego. Zaangażowanie osadzonych w sztukę pozwala także widzowi uwierzyć w przemiany kobiet, które nie rokowały najlepiej, które być może zostały już spisane przez społeczeństwo na straty. Sztuka pozwala osadzonym kobietom ponownie uwierzyć w siebie i nawiązać kontakt ze społeczeństwem.

Słowa kluczowe: autoresocjalizacja kobiet osadzonych, samokreacja poprzez sztukę

xxx

M. Parcheta-Kowalik, The Forming of educational and life aspirations of juveniles assigned to a juvenile detention home

Abstract: The main objective of the present article was to try to show the educational and life aspirations of juveniles assigned to a juvenile detention home. The study covered 30 juveniles committed to the Dominów Juvenile Detention Home. For diagnostic purposes, a specially constructed survey questionnaire was used, consisting of standardized questions divided into three the matic modules. The first assessed the quality of personal life of the juveniles surveyed, and the second assessed the types and ranges of aspirations of the studied juveniles. The third module was intended to evaluate changes in the educational and life aspirations of the juveniles, theirself-assessment before being committed to the juvenile detention home and after the preventive measure was decided.

Key words: life aspirations, interests of young people, juvenile perpetrator of punishable acts, juvenile detention home

Kształtowanie aspiracji edukacyjnych i życiowych nieletnich skierowanych do schroniska

Streszczenie

Celem głównym prezentowanego artykułu była próba ukazania aspiracji edukacyjnych i życiowych młodzieży skierowanej do schroniska dla nieletnich. Badaniami objęto 30 wychowanków przebywających w Schronisku dla Nieletnich w Dominowie. W celach diagnostycznych zastosowano specjalnie skonstruowany kwestionariusz ankiety składający się z wystandaryzowanych pytań, pogrupowanych w trzy bloki tematyczne. Pierwszy dotyczył oceny jakości życia osobistego badanych nieletnich, drugi oceny rodzajów i zakresów aspiracyjnych badanych nieletnich. Trzeci poświęcony był ocenie zmian w aspiracjach edukacyjnych i życiowych nieletnich ich samooceny przed umieszczeniem w schronisku i po orzeczeniu środka zapobiegawczego.

Słowa kluczowe: aspiracje życiowe, zainteresowania młodzieży, nieletni sprawca czynów karalnych, schronisko dla nieletnich

xxx

M. Wilk, Engagement of the animal therapy in the rehabilitation of sociall y maladjusted youth: advantages and opportunities

Abstract: The article addresses the issue of animal therapy in the rehabilitation of socially challenger youth. Personality of troubled young adults can be characterized by some deficits: poor school competencies, low self-esteem, problems to communicate with other people (regardless of their age), a distorted picture of the world which leads to misunderstandings in interpersonal relations, helplessness in difficult life situations; finally lack of self-control, disability to delay self-gratification, impulsiveness and egocentricity. When combination of such negative personality features occurs, very often traditional rehabilitation techniques fail. This is the sufficient reason for engaging alternative approaches aimed at helping socially maladjusted youngsters. The publication contains characteristics of some selected methods of the animal therapy, mainly the ones that engage animals such as dogs, cats and horses. It reveals some advantages of this ancillary and natural method as well as beneficial influence of animals on the negative personality traits of youth with behavioral distortions.

Key words: animal therapy in the rehabilitation of socially maladjusted youth

Zalety i szanse wykorzystania animaloterapii w resocjalizacji młodzieży niedostosowanej społecznie

Streszczenie

Artykuł przedstawia problematykę zastosowania terapii z wykorzystaniem zwierząt – animaloterapii w resocjalizacji młodzieży niedostosowanej społecznie. Osobowość tej młodzieży charakteryzuje się następującymi deficytami: niskie kompetencje szkolne, niska samoocena, nieumiejętność komunikowania się z innymi ludźmi niezależnie od wieku, zniekształcony obrazem świata, co prowadzi do nieporozumień i błędów w kontaktach interpersonalnych, problem z radzeniem sobie w trudnych sytuacjach życiowych, brak kontroli nad sobą oraz samokontroli, brak umiejętności odraczania gratyfikacji, impulsywność i egocentryzm. W przypadku takich negatywnych cech osobowościowych tradycyjne metody resocjalizacyjne często zawodzą. Dlatego warto sięgać po alternatywne formy oddziaływań, ukierunkowane na pomoc młodzieży niedostosowanej społecznie. Publikacja zawiera opis wybranych metod animaloterapii, głównie terapii z pomocą psa, kota oraz konia. Ukazuje zalety tej pomocniczej, naturalnej metody oraz korzystny wpływ zwierząt na wymienione negatywne cechy osobowości młodzieży z zaburzeniami w zachowaniu.

Słowa kluczowe: animaloterapia w resocjalizacji młodzieży niedostosowanej społecznie

xxx

K. Witerska, Forum Theatre in the prevention of youth social passivity – NEETS

Abstract: Forum Theatre is a theater of the oppressed. It shows a man in distress and attempts to release him from it. This is an interactive theater, in which the spectator takes the role of an actor and takes the action. The paper presents an attempt to deal with the Theatre Forum addressed to young people aged 15–25 years doing the proverbial „nothing”, defined the term NEETS . This term, meaning in English, Not in Education, Employment or Training, concerns young people not engaged in social life, and thus deprived of the possibility of self-realization.

Key words: forum theatre, youth social passivity, NEET , prevention, employment

Teatr Forum – teatr zmiany społecznej

Streszczenie

Teatr Forum to teatr uciśnionych. Pokazuje człowieka w opresji i podejmuje próbę uwolnienia go z niej. Jest to teatr interaktywny, w którym widz wchodzi w rolę aktora i podejmuje działanie. Referat przedstawia próbę zmierzenia się z Teatrem Forum zaadresowanym do młodzieży w wieku 15–25 lat robiącej przysłowiowe „nic”, określanej terminem NEETS . Termin ten, oznaczający w języku angielskim *Not in Education, Employment or Training*, dotyczy młodych ludzi niezaangażowanych w życie społeczne, a tym samym pozbawionych możliwości samorealizacji.

Słowa kluczowe: teatr forum, bierność społeczna młodzieży, NEET , profilaktyka, zatrudnienie

XXX

J. Ignatowicz-Nikiel, K., Ptasnik-Cholewa, The Role of special education teachers in motivating disabled and socially maladjusted young people for self-education

The article analyzes selected individual resources and professional competencies of special education teachers that are indispensable in the process of motivating disabled and socially maladjusted pupils for self-education. The presented information is unique as compared with the existing, one-sided analyses devoted to the duties of special education teachers in supporting the self-development capabilities of pupils. In the process of motivating pupils for self-realization it is necessary to develop the self-esteem and the feeling of

development needs of the pupils, and to prepare them to function in society on their own. The presented discussion takes into account the assumptions of humanist psychology and the transgressive concept of human development.

Key words: self-education of disabled and socially maladjusted young people, duties and competencies of special education teachers, transgressive concept of human development

Rola pedagogów specjalnych w motywowaniu do samowychowania młodzieży z niepełnosprawnością i młodzieży niedostosowanej społecznie

Streszczenie

W artykule dokonano analizy wybranych zasobów osobistych i kompetencji zawodowych pedagogów specjalnych, niezbędnych w procesie motywowania podopiecznych niepełnosprawnych i niedostosowanych społecznie do samowychowania. Przedstawione informacje są unikalne na tle dotychczasowych, jednostronnych analiz poświęconych powinnościom pedagogów specjalnych w zakresie wspomagania zdolności samorozwojowych wychowanków. W procesie motywowania podopiecznych do samorealizacji konieczne jest rozwijanie poczucia własnej wartości i potrzeb rozwojowych wychowanków oraz przygotowanie ich do samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie. W zaprezentowanych rozważaniach uwzględniono założenia psychologii humanistycznej i transgresyjnej koncepcji rozwoju człowieka.

Słowa kluczowe: samowychowanie młodzieży niepełnosprawnej i niedostosowanej społecznie, powinności i kompetencje pedagogów specjalnych, transgresyjna koncepcja rozwoju człowieka